

רבן עמרם

פ"ז שנות תורה

פרויקט אלבומי מיוחד • **הסלס** • פסח תשע"ח

05 / ויגדל הנער

12 / עם אביו ומשפחתו

18 / ללמוד וללמד

26 / שמחים כנתינתם מסיני

36 / קרן אור פניו

44 / כי הם חיינו

52 / מועדים וזמנים

66 / כל מצותיך אמונה

74 / ויצעק שמואל אל ד'

84 / כשריפת בית אלוקינו

הבן העצום

בפתח

ימי הרגל של זמן חרותנו מתרגשים ובאים לטובה, סמוך ונראה לימי האבל על סילוקו של עמוד האש אשר הלך לפני המחנה להנחותם לילה.
אין מספידים במועד ואין מתאבלים. אך דווקא ימים אלו הם הזמן המתאים להתבונן, ולהודות לבורא העולם על אשר זכינו, ששתל בדורנו את האדם הגדול בענקים, שבעצם דמותו היווה ספר מוסר חי של דבקות בקודשא בריך הוא ובתורתו.
"אני מוצא לחובה לומר לפני 'וד' לקח'..." - פתח מרן זיע"א את הספדו המרטיט על הרבנית ע"ה - "מודה אני לפניך ריבון כל העולמים, על החסד הגדול אשר עשית עמדי. אילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספיקים להודות לך ד' אלוקיננו..."

...

מערכת 'הפלס' מגישה לקראת ימי המועד, מוסף אלבומי מרגש ומרומם, המחיה את המראות אשר היו לנו עינינו עד לא מכבר. העמודים הבאים מגוללים את מסכת חייו של מרן זיע"א, משנותיו הצעירות ועד הסתלקותו.

כמובן שמפאת קוצר הזמן, אין היריעה מושלמת. מתמקדת היא אך ורק בעבודתו הפנימית ובהרבצת תורתו לתלמידים, ואינה נוגעת כלל בכל אשר עשה ופעל למען לא תשתכח תורה מישראל. טרם נגענו בשולי גלימתו של מעביר המסורת ומעתיק השמועה, למן רבותינו מצוקי ארץ, רבנו הגדול האבי עזרי זיע"א ואחריו רבנו עט"ר הגרי"ש צוק"ל. אף לא התייחסנו במאומה לעול הציבור אשר נשא על שכמו עוד בחיי רבנו הגדול, למערכות הציבוריות אותן הנהיג. גם הפרק האחרון, המזהיר, של הנהגתו בדור אחרון, כאשר החושך יכסה ארץ, עדיין לא סוקר במסגרת זו.
כל זאת, בשלל תמונות ומסמכים המתארים את פעליו למען כלל ישראל, על משמר היהדות בדורנו, יופיעו אי"ה במסגרת נפרדת, ועוד חזון למועד.

...

כה מעט ניתן לראות בתמונה. האם ניתן להעביר את השלהבת הבערת, את האש הגדולה, היראה והשמחה השלובים זה בזה? ... אולם מי אשר כל אלו חיים ורועשים בקרבו, מוצא בתמונות צוהר לימי זוהר ואור, לאותן מעלות עליונות אשר נראו בו לאורך כל חייו. אשרי עין ראתה אלה. ישמע חכם ויוסף לקח.

ותכתב זאת לדור אחרון

למען ישמעו במחנה העברים, כי המעלות הגדולות

נמסרו במצוות עשה, ואין זה ח"ו נחלת העבר,

ולא נחלת סיפורים

כי לנו אנו, לנו לדורותינו לשמור ולעשות

כל דבר המצווה הזאת

(מתוך הספד שכתב מרן צוק"ל, נדפס בפתח ספרו "דרכי שמואל")

זך שוכן מעונה, קומם קהל עדת מי מנה, בקרוב נהל נטעי כנה פדויים לציון ברינה.
לשנה הבאה בירושלים.

בברכת החג
נ. רוטנברג

פרק ראשון

ויגדל הנער שמואל עם ד' (שמואל ב, כא)

שנות ראשית

התמונות בפרק זה מארכיונו של הרב משה פישר, מערכת "עמוד הא"ש"

תמונה משפחתית נדירה, מרן זיע"א
בגיל שבע לערך. יושב מימין הסבא,
הגאון רבי אריה ליב רוחמקין (לצידו
עומד בנו, הרב שמואל זליג רוחמקין),
משמאל חתנו מרן הגאון רבי שלמה
זלמן אויערבאך. הילד שיושב משמאל
הוא הגאון הגדול רבי אברהם דב
אויערבאך שיבדלחט"א

"אזכרה ימים, בשנת ההפלאה טרם לאיש הייתי, ואז למדני אבא מארי זללה"ה מסכת ביצה, בנוסף על לימודי בהת"ת, בחדרו המיוחד ללימודו בבית ה' בלילות, ומול עיני דיוקנו אז בעת לימודו ופניו פני להבים, כאשר כל מעייניו וחושיו ערים ומרוכזים לכל פרט ולכל נקודה במרחב הסוגיא, ובהיקף ידיעותיו משוטט גם להמסתעף בשאר סוגיות הש"ס והפוסקים ואביזרייהו, וכולו מקרין אהבה גדולה ושלהבת אשר יקדה בלבו לתורת ה', והמתיקות הגדולה אשר חש והמחיש טעם והטעים, ומראה טוהר פניו הגוונים בחילופין ברצוא ושוב, לרגע ארשת פנים עצבות, אשר עומק השמועה נעלמה ממנו (ממנו דייקא, וענוה גדולה מכולם), וכרגע פנים שוחקות ומאירות ורווחא שמעתתא, והדברים מאירים ושמחים. כמה קרנו אור פניו עת דלה מעומקא דסוגיא הלכתא רבתא למעשה, וכמרגלא בפומיה בנועם לשונו: הלא לזה אנו לומדים, לדעת המעשה אשר יעשון וחי בהם". (מתוך עדותו של מרן זי"ע)

עמלה של תורה

...ושמואל פוזם לאטו נגון נמרא ידוע,
 יפה לפזמו תוך עיון בסגיה חמורה,
 עת נתון המוח בסכך של קשיות ופרוקים,
 בלז מרכז למצא בתעלומה את נקדת המוצא.
 יפה לפזמו בלילה בשעה מאחרת,
 קשוב לחמית הרוח המתדפק עצוב בחלון
 בית-מדרש מאור, לשלב בקצב הנגינה
 משניות, ברייתות ותוספות, מימרות תנאים ואמוראים,
 פלגות, קשיות ואבעיות, היות דאבי ורכא,
 לצלול במעמקי דבריהם, ולהתבשם בטללים רוחניים,
 סברות הנה-אמינה ומסקנה, דעת מקשן ותוצן
 מכירים הלכה לאמתה, דין ממציא עד תמו.
 וכמה יוצרו העינים עם כל חדוש נוסף,
 עם כל טפה חדשה, מוקרת ממעין הדיעת,
 עם כל אגל רענן, חנון מטל השמים.
 כמה ירחב הלב, כמה יגיל ויעלו!
 זר לא יבין לשמחה מה זה עשה,
 זר לא יבין מה פשר נהנה זאת
 תמיד נסובה על פני בני-ישיבה חורים,
 מה הנצנים המהבכים באישוני עיניהם השקועות?
 רק אשר חש חריפותה של קשיה,
 הוא יחוש מתקן של תרוץ... רק אשר התלבט
 ימים מספר על מאמר סתום או הלכה תמוהה,
 התנסה בעשרה נסיונות של ישובים דחוקים,
 פלפל פלפולים של הכל, וקשיה בעינה עומדת,
 רק הוא יחוש אותה חרוכה עלאית,
 תציף את כל בתי הנפש, תשקה
 מיין-האשר הנצחי, יינה של תורת אמת
 עת תבריק שלא כמתבונן סברה ישרה, זכה, ברה
 (אי מזה לפתע באה? מי זה העירה פתאם?)
 תישר הדורות הסגיה, תבהיר צפונותיה המפלאות,
 בה יפלא לבטח דרכו, במבוא נפתוליה הטמורים.
 ואם כי לשד מח ועצמות ימצו ממנו הסוגיות
 ואם כי ברב עמל וטרח יגיע עד חקרן -
 מה בראים אלה הקרבעות, קרבעות ללא-אשמה,
 בהן גדול תמיד להיות, משמש לפני ולפנים.
 מה געים זה הטרד, זה העמל הקרוב,
 חז"ל עליו הזהירו ב"סנהדרין": "אדם לעמל ילד -
 לא לעמלה של מלאכה, לא לעמלה של שיחה,
 אלא לעמלה של תורה..."

מ. י. לנדא

הגאון הנודע רבי משה יהושע לנדא זצ"ל מגדולי תלמידי
 החזון איש, בעמח"ס ישועת משה, התגורר ברחוב השל"ה
 בשכונת שערי חסד בירושלים, בבניין הצמוד לביהמ"ד
 הגר"א, ואל מול בימ"ד קטן נוסף שבשכונה. מלבד גדולתו
 התורנית, נודע רבי משה יהושע בקולמוסו הטהור, הצח
 והזך, בו העלה מרגשות ליבו, לב הארי, ביצירות שונות
 לדורות. אחת מהן הייתה הפואמה הבאה, שנכתבה - על פי
 המקובל - לאחר שבבית המדרש הקטן שלמול ביתו ישב מרן
 ראש הישיבה זצוק"ל, אז בחור צעיר, בשקידה עצומה, יומם
 ולילה, ועסק בתורה. רבי משה יהושע, שהתפעם מן המחזה
 של ההתמדה העצומה, כתב אז את השורות הבאות, שפורסמו
 לימים לילדי ישראל, להגביר חשקם לאהבת לימוד התורה.

בבחרותו, כתלמיד ישיבת עץ
 חיים (תמונת פספורט)

והנער היה משרת את ד'

עם אביו ביום החופה
חמיו, רבי פנחס אליעזר פקשר ז"ל

הוא יבנה בית לשמי

באירוסיו

תמונה נדירה ממעמד החופה.
מימין נראה הסבא, הגה"ק רבי
חיים לייב אויערבאך זצ"ל,
אחריו מסדר הקידושין, מרן
הגאון רבי איסר זלמן מלצר
זצ"ל, מאחור נראה אבי החתן,
מרן הגרש"ז אויערבאך

אבי הכלה, רבי פנחס
אליעזר פקשר,
משמח את הנוכחים
בסעודת המצווה

כרטיס ברכה שנשלח לנדיבים ע"י ישיבת
שער השמים. בין הלומדים נראית דמותו
של מרן, כאברך צעיר בישיבה. ככל
הידוע, זו התמונה היחידה מפרק זה בחייו

